

Gdańsk, dnia 8.2.2020r.

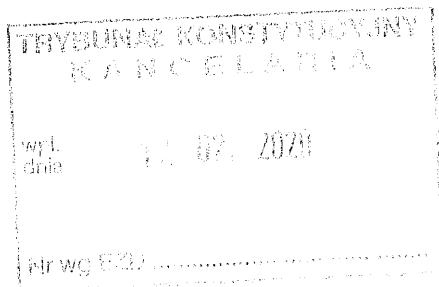
Trybunał Konstytucyjny

al. Jana Christiana Szucha 12a

00-918 Warszawa

Skarżący:

J C

zastępowany przez

radcę prawnego Teodora Wojciechowskiego

(Nr wpisu na listę radców prawnych

GD/GD/3068);

ul. Komedy 18/21, 80-176 Gdańsk

Uczestnicy:

1. Sejm RP
2. Prokurator Generalny

Skarga konstytucyjna

W imieniu skarżącego - J C , działając na podstawie postanowienia Sadu Rejonowego w S oraz wyznaczenia przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Gdańsku mojej osoby jako pełnomocnika z urzędu w niniejszej sprawie, wnoszę skargę konstytucyjną przeciwko art. 7 § 1 i § 5 oraz art. 114 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz.557 ze zm.) na podstawie, którego Sąd Okręgowy w G postanowieniem z dnia maja 2019r., w sprawie o sygn. akt orzekł ostatecznie o prawach i wolnościach skarżącego.

Oświadczam, że wymienione wyznaczenie przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Gdańsku mojej osoby jako pełnomocnika z urzędu w niniejszej sprawie zostało doręczone mi w dniu 8 listopada 2019r.

Wskazuję, że w wyniku zastosowania zaskarżonego przepisu naruszone zostało konstytucyjne prawo skarżącego, określone w art. 2, art. 30, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 5 i art. 37 ust. 1, w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP (dotyczy to art. 7 § 1 ustawy Kodeks karny wykonawczy); określone w art

2 w zw. z art 176 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 5 i art. 37 w zw z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP i art. 45 ust. 1 w zw. z art 176 ust 1 w zw. z art 5 i art 37 ust. 1 w zw. z art 31 ust 3 Konstytucji RP oraz o (dotyczy to art. 7 § 5 ustawy Kodeks karny wykonawczy) kreślone w art 1, z art. 2 w zw. z art. 7, art. 32 ust. 1 i ust. 2; art. 40; art. 41 ust. 4; art. 45 ust. 1 w zw. z art. 233 ust. 1 Konstytucji RP (dotyczy to art. 114 ustawy Kodeks karny wykonawczy).

W związku z powyższym, na podstawie art. 79 ust. 1 Konstytucji RP składam niniejszą skargę konstytucyjną i wnoszę:

- 1) o wystąpienie na podstawie art. 248 Kodeksu postępowania cywilnego do Sądu Okręgowego G o przedstawienie akt postępowania w sprawie odwołania skarżącego od decyzji Dyrektora Aresztu Śledczego w S prowadzonej przez Sąd Okręgowy w G w sprawie o sygn akt celem ustalenia bezpośrednio naruszenia konstytucyjnych praw i wolności skarżącego oraz wykazania, iż skarga spełnia przesłanki określone w art. 53 ust. 2 pkt 1) i 2);
- 2) o wystąpienie przez Trybunał Konstytucyjny w trybie przewidzianym w art. 248 Kodeksu postępowania cywilnego do jednostek Aresztu Śledczego w Aresztu Śledczego w G i Aresztu Śledczego w W o zobowiązanie Dyrektorów tychże jednostek do przedstawienia statystyk w jakiej ilości i jakich kwotach wypłacano więźniom zapomogi przewidziane w art. 114 KKW;
- 2) o stwierdzenie niezgodności art. 7 § 1 ustawy z 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz.557 ze zm.) z Konstytucją RP, tj. w art. 2, art. 30, art. 45 ust. 1 w zw. Z art. 5 i art. 37 ust. 1, w zw. Z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;
- 3) o stwierdzenie niezgodności art. 7 § 5 ustawy z 6 czerwca 1997r. Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz.557 ze zm.) z Konstytucją RP, tj. art 2 w zw. z art 176 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 5 i art. 37 w zw z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz art. 45 ust. 1 w zw z art 176 ust 1 w zw z art 5 i art 37 ust. 1 w zw z art 31 ust 3 Konstytucji RP
- 4) o stwierdzenie niezgodności art.114 ustawy z 6 czerwca 1997r. Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz.557 ze zm.) z Konstytucją RP, tj. art 1, z art 2 w zw. z art. 7; art. 32 ust. 1 i ust. 2; art. 40; art. 41 ust. 4; art. 45 ust. 1 w zw. Z art. 233 ust. 1 Konstytucji RP;
- 5) o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego zwrotu kosztów postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym;
- 6) o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika skarżącego kosztów udzielonej pomocy z urzędy, która nie została opłacona w całości ani w części.

UZASADNIENIEM

Na wstępie pragnę wskazać, że w rozpoznawanej sprawie nie występuje przeszkoda wynikająca z wcześniejszego rozpoznawania zbliżonej sprawy przez TK (brak naruszenia zasady *ne bis in idem*) oraz, e od ostatecznego orzeczenia Sądu Okręgowego w G nie złożono nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Skarżący jako osobą pozbawiona wolności, nie mająca zatrudnienia nie z własnej winy i woli oraz nie mająca innych możliwości zatrudnienia odpłatnego godnego, w tym nie mająca żadnej pomocy materialnej. W aktualnym stanie faktycznym jest skrajnie uboga, żyjąca w nędzy i niedostatku. Zwrócił się z wnioskiem do Dyrektora jednostki penitencjarnej tj. Aresztu Śledczego w S o udzielenie zapomogi, o której mowa w art 114 Kodeksu karnego wykonawczego a obejmującego swym zakresem zabezpieczenie minimum egzystencji i zachowania godności ludzkiej.

Dyrektor wydał decyzję negatywną.

Skarżący, jako osoba pozbawiona wolności decyzję Dyrektora zaskarżył do Sądu Penitencjarnego tj. Sądu Okręgowego w G

Postanowieniem z dnia maja 2019r., doręczonym skarżącemu w dniu 21 maja 2019r., syg. Akt Sąd Okręgowy w na odstawie art. 7 KKW postanowił decyzję utrzymać w mocy. W uzasadnieniu postanowienia Sad wskazał, iż decyzja Dyrektora Zakładu nie jest niezgodna z prawem. Jednocześnie Sąd pouczył, że postanowienie jet prawomocne.

W związku z powyższym w imieniu skarżącego, w pierwszej kolejności podnoszę, że względem skarżącego, w związku z wydanie postanowienia przez Sąd na podstawie art. 7 KKW zostały naruszone chronione Konstytucją prawa i wolności skarżącego, Podnoszę, że art. 7 § 1 KKW, w zakresie w jakim reguluje, że skazany może zaskarżyć do sądu decyzję z powodu jej niezgodności z prawem narusza prawo skarżącego przewidziane w art. 2 Konstytucji RP, w zakresie w jakim chroni się w demokratycznym państwie prawa zasadę zaufania obywatel do państwa i stanowionego przezeń prawa, a w niej bezpieczeństwo prawne jednostki, dyrektywę poprawnej legislacji oraz zakaz tworzenia uprawnień pozornych.

Ponadto powyższe orzeczenie narusza również art 30 Konstytucji RP poprzez pozbawienie skazanego należnego szacunku jakim należy darzyć obywatela jako człowiekowi, jak i przyrodzonej i niezbywalnej godności a rozumianej, w aksjologicznym znaczeniu, jako zbiór praw i wolności konstytucyjnych, w ścisłym związku ze źródłami prawa i wolności.

Orzeczenie narusza art. 45 ust. 1 Konstytucji RP poprzez pozbawienie skarżącego prawa do sądu, w zakresie pozbawienia wynikającego z tego postanowienia prawa procesowego, tj. prawa do sprawiedliwego i obiektywnego procesu. Skarżący został pozbawiony prawa do merytorycznego, wszechstronnego i sprawiedliwego rozpoznania sprawy, co do jej istoty.

W związku powyższym wskazuję, iż art. 7 § 1 KKW, w zakresie w jakim stanowi niezgodność z prawem, narusza wzorce ustawy zasadniczej a określone w art. 2, art. 30, art. 45 ust. 1 w zw. Z art. 5 i art. 37 ust. 1, w zw. Z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Również zarzucam, że art. 7 § 5 KKW, w zakresie w jakim stanowi, że na „na postanowienie sądu zażalenie nie przysługuje” narusza wzorzec ustawy zasadniczej z art. 2 Konstytucji RP stanowiący, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawa i wynikająca z tego postanowienia zasada ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przezeń prawa, a w niej bezpieczeństwa prawnego jednostki, dyrektywy poprawnej legislacji, zakaz tworzenia uprawnień pozornych, w związku z pozbawieniem prawa strony gwarancji ustrojowej państwa do postępowania sądowego dwuinstancyjnego, a określonego w art 176 ust. 1 Konstytucji RP tj. naruszenia przez art. 7 § 5 KKW, we wskazanym zakresie art 2 w zw z art 176 ust. 1 Konstytucji RP w zw. Z art. 5 i art. 37 w zw z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Również naruszenia przez art 7 § 5 KKW, we wskazanym zakresie wzorców ustawy zasadniczej art. 45 ust. 1 w zw z art 176 ust 1 w zw z art 5 i art 37 ust. 1 w zw z art 31 ust 3 Konstytucji RP, w jakim wynikają z prawa do sądu gwarancje postępowania dwuinstancyjnego, w formie gwarancji ustrojowej, a nie rozumianej jako możliwość odwołania się od orzeczenia, czy decyzji wydanych w pierwszej instancji, z art 78 Konstytucji RP.

Podkreślić należy, że art. 176 ust 1 Konstytucji RP. stanowi, że „postępowanie sądowe jest o co najmniej dwuinstancyjne”. Postanowienie to jest wiodące. Należy do gwarancji ustrojowych praw obywatela. Można nawet przyjąć, że należy do postanowień prawa obywatela słusznie nabytego ponieważ ustawodawca formułując konstytucję zakorzenił w niej prawo każdego obywatela do sądu dwuinstancyjnego i nie mu żadnej podstawy prawnej ani faktycznej, w myśl zasady legalizmu sformułowanej w art 7 Konstytucji RP, żeby gwarancji tej do sądu dwuinstancyjnego żadnego obywatela pozbawić. Zasada ta stanowi zakorzenioną w systemie prawnym Rzeczypospolitej gwarancję ustrojową i żaden przepis rangi Konstytucyjnej nie zezwala na złagodzenie lub pozbawienie obywatela sądu dwuinstancyjnego. Podkreślić należy, iż Trybunał Konstytucyjny przesądził o gwarancji ustrojowej wynikającej z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP, że postanowienie to jest „prawem do dwuinstancyjnego postępowania sądowego” (wyrok Trybunału konstytucyjnego z dnia 7 marca 2013r. Sygn. akt SK 30/09; wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2012 r. sygn akt SK 20/11; wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 lutego

2010r. Sygn. akt. SK/09) i jako prawo, w myśl art. 5 i art. 37 ust. 1 Konstytucji RP powinno być zapewnione każdemu, w wykorzystaniu w demokratycznym państwie prawa. Tak jak to zostało podkreślone wynika to też przede wszystkim z przyrodzonej i niezbywalnej godności obywatela jako człowieka oraz z jego praw i wolności nadanych Konstytucją.

Przechodzą z kolei do drugiego zarzutu, w zakresie sprzeczności z konstytucją art. 114 KKW, to wnoszę skargę kasacyjną w imieniu skarżącego przeciwko ustawie z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90 poz 557 z późn. zm.) w zakresie, w jakim ustawa ta (szczególnie poprzez nieściśle uregulowanie w art. 114 KKW) nie przewiduje udzielenia pomocy do zachowania godności ludzkiej, w postaci minimum egzystencjalnego, minimum socjalnego, zabezpieczenia w postaci pomocy pieniężnej dla osób pozbawionych wolności, osadzone w Zakładach Karnych bądź Aresztach Śledczych, a nie mających zatrudnienia godnego, nie z własnej woli czy winy.

Ponadto w zakresie, w jakim art 114 KKW nie zabezpiecza środków pieniężnych na realizację udzielenia zapomogi przewidzianej w tym przepisie, tj. w jakim ustawodawca nie unormował w żaden sposób gwarancji ustawowych środków pieniężnych na realizację zadań wynikających z przepisu art. 114 KKW, a tym samym wprowadzenia przepisu iluzorycznego i martwego, nie mającego odpowiedniego zastosowania przez organy stosujące prawo. Po drugie, w zakresie w jakim decyzja Dyrektora Zakładu opiera na fakultatywnym, dowolnym, niczym nieskrępowanym uznaniu. Po trzecie, w zakresie w jakim zaskarżona regulacja nie reguluje w sposób przejrzysty, jednoznaczny i nie budzący wątpliwości ustawowych przesłanek i wymogów formalnych do przyznania ubogiej osobie pozbawionej wolności, a nie mającej godnego odpłatnego zatrudnienia, za godne wynagrodzenie, pomocy materialnej pieniężnej i w ten sposób zapewnienia jej minimum egzystencji, do zachowania godności ludzkiej. Po czwarte, w zakresie, w jakim nie normuje możliwości odwołania się, od ewentualnej negatywnej, niekorzystnej decyzji organu orzekającego o środkach pieniężnych, zapomogi wynikającej z art. 114 KKW. Po piąte, w zakresie, w jakim nie normuje obligatoryjności przyznawania środków pieniężnych osadzonemu, któremu jednostka penitencjarna nie jest w stanie zapewnić godnej pracy za godne wynagrodzenie, w realnej wartości wymiernej.

W wyniku zastosowanego przepisu względem Skarżącego oraz zaskarżonej ustawy naruszone zostały konstytucyjne wartości Skarżącego, a określone, w:

- 1) art. 1 Konstytucji RP stanowiący, że Rzeczypospolita Polska jako dobro wspólne wszystkich obywateli tj. w zakresie gwarancji ustrojowej dobra wspólnego wszystkich obywateli, do uzyskania gwarantowanych świadczeń pieniężnych, materialnego wsparcia dla zapewnienia minimum egzystencji ubogiej osobie pozbawionej wolności do zachowania godności

ludzkie;

- 2) art. 2 Konstytucji RP stanowiącego, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej, tj. w zakresie ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowiącego przezeń prawa, zasady sprawiedliwości społecznej, a w niej zasady współżycia społecznego oraz zasady gwarancyjnej bezpieczeństwa środków materialnych dla osób ubogich, żyjących w nędzy i niedostatku, a pozbawionych wolności, które pozostają bez godnego odpłatnego zatrudnienia nie z własnej woli
- 3) art. 2 w zw. Z art. 7 Konstytucji RP statuujących demokratyczne państwa prawne, w obowiązku organów władzy publicznej działającej na podstawie i w granicach prawa;
- 4) art. 30 w zw z art 233 ust 1 Konstytucji RP i Preambuły Konstytucji RP statuujących przyrodzoną i niezbywalną godność człowieka i obywatela, źródła praw i wolności człowieka i obywatela, wymogu nienaruszalności, poszanowania i obowiązku władz publicznych do ochrony tych wartości, dbanie o uszanowanie zachowania przyrodzonej godności człowieka jego praw i wolności, w obowiązku solidarności z nimi, w poszanowaniu zasad statuowanych Konstytucją RP'
- 5) art. 32 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP statuujących równość wobec prawa, równe traktowanie, zakaz dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny
- 6) art. 40 Konstytucji RP statuującego zakaz torturowania, okrutnego traktowania, w tym nieludzkiego i poniżającego oraz zakazu kar cielesnych;
- 7) art. 41 ust. 4 Konstytucji RP statuującego nakaz humanitarnego traktowania;
- 8) art. 45 ust. 1 w zw z art. 233 ust. 1 Konstytucji RP statuujących prawo do sądu tj. w zakresie prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny i bezstronny sąd;
- 9) art. 68 ust. 1 Konstytucji RP statuującego prawo do ochrony każdego życia;
- 10) art. 67 ust. 2 Konstytucji RP statuującego prawo do zabezpieczenia społecznego, obywatela pozostającego bez pracy nie z własnej woli i nie mający innych środków utrzymania
- 11) art. 78 Konstytucji RP statuującego prawo do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji
- 12) art. 2 w zw z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP statuującego ochronę zaufania obywatela do państwa stanowiącego przezeń praw tj. prawa do sądu dwuinstancyjnego uregulowanego na płaszczyźnie ustrojowej gwarancji bezwzględnej.

Mają na uwadze powyższe, w imieniu Skarżącego podnoszę, że z aksjologicznych rozważań

nad godnością człowieka jako istoty ludzkiej osiągniętych dzięki wiekom doświadczeń i prac nad prawami człowieka, wynika obecne rozwiązanie Konstytucyjne, którego wywodzi się minimum godności ludzkiej egzystencji, które wyznacza bowiem najniższy standard życia człowieka jako istoty ludzkiej, poniżej którego występuje zjawisko ubóstwa oraz zagrożenia życia i rozwoju psychofizycznego. Poszanowanie i ochrona godności człowieka wymaga bowiem istnienia pewnego godnego minimum materialnego nawet mimo pozostawaniu w odizolowaniu – tj. socjalnego, środków pieniężnych zapewniających skarżącemu możliwość samodzielnego funkcjonowania w danej społeczności oraz tworzenia w każdej jednostce ludzkiej człowiekowi szans na samodzielność i pełny rozwój osobisty w środowisku kulturowym i cywilizacyjnym. Chodzi o to, że godność wymaga gwarancji jej poszanowania i ochrony w taki sposób by człowiek jako istota ludzka, nie stał się wyłącznie przedmiotem działań, podejmowanych przez inne osoby, a w szczególności ze strony władzy publicznej. Skarżący ma poczucie, iż jego rola w społeczeństwie stanowi rolę czysto instrumentalną w postaci ustawowego odpodmiotowienia, osoby ubezwłasnowolnionej i zależnej o innych. Godność wymaga czegoś więcej niż tylko posiłek więźnia za 4 zł dziennie. Godność wymaga coś więcej niż tylko 6 minut wody do mycia dwa razy w tygodniu, trzech metrów do funkcjonowania i spania. Godność wymaga czegoś więcej niż posiłek składający się z wody i kości i czasami kawałka chleba. Godność wymaga bezwzględnej ochrony, która jest zagwarantowana przez samo postanowienie art. 30 Konstytucji RP i Preambuły, które wymagają od strony władz podejmowania pozytywnych działań w jej ochronie, zapewniając godne minimum egzystencji materialno bytowej, godnego zatrudnienia.

Zatem ustawodawca nie gwarantując godnego zatrudnienia, za godziwe pieniądze, był i jest zobowiązany regulować na płaszczyźnie po 1997r. Na tle obowiązującej konstytucji RP, godne minimalne uposażenie pieniężne dla osoby pozbawionej wolności do zachowania jej godności oraz możliwości powrotu do życia w społeczeństwie po odbyciu kary więzienia lub opuszczenia aresztu śledczego. Ustawodawca poprzez niezapewnienie prawidłowej realizacji zapewnienia minimalnych warunków bytowych oraz wsparcia finansowego osób ubogich a pozbawionych wolności naruszył zasadę humanitaryzmu i w obiektywnych postanowieniach prawdy materialnej, w stanie faktycznym stanowi dyskryminację osób osadzonych względem osób przebywających na wolności. Stan takiego nierównego traktowania zaiste stanowi wyraz naruszenia naczelných zasad określonych w konstytucji.

W celu weryfikacji funkcjonowania w życiu ar. 114 KKW w imieniu skarżącego wnoszę o zwrócenie się przez Trybunał Konstytucyjny do jednostek Aresztu Śledczego w S Aresztu Śledczego w G i Aresztu Śledczego w W o zobowiązanie Dyrektorów tychże jednostek do przedstawienia statystyk w jakiej ilości i jakich kwotach wypłacano więźniom zapomogi przewidziane w art. 114 KKW w trybie przewidziany

w artykule 248 Kodeksu postępowania cywilnego.

Brak mianowicie środków pieniężnych przez skarżącego i ogólnie przez osobę uboga, pozbawioną wolności, prowadzić może do oczywistej patologii, zmian psychicznych, utracenia i zatracenia własnej wartości, zapaści duchowej czy ogólnie pogorszenia zdrowia.

Skarżący jako osoba osadzona odczuwa bardzo duży dyskomfort i obawia się o swój byt w trakcie osadzenia oraz po zakończeniu stosowania środka penitencjarnego. Pojęcie minimum egzystencji obejmuje zatem zespół materialnych środków pieniężnych, które są niezbędne do przetrwania człowiekowi, w określonej społeczności, w kwocie realnej, adekwatnej ekonomicznie, odzwierciedlającą realną wartość nabywczą pieniądza a nie symboliczną, iluzoryczną, czy abstrakcyjną. Oczekiwanie od państwa, zapewnienia tego minimum środków pieniężnych, wobec braku zatrudnienia nie z własnej woli – prawa do minimum egzystencji, jest prawem podstawowym zakorzenionym na podwalinach demokratycznego państwa prawa, zbudowanego na podłożu aksjologii i teologii rozważań godności ludzkiej. Obowiązek państwa w zapewnieniu minimum godnej egzystencji obejmuje też materialne środki pieniężne, wywodzone jest przede wszystkim, wprost z zasady poszanowania i ochrony niezbywalnej godności ludzkiej z zasady państwa socjalnego, społecznego, dobra wspólnego, zasady sprawiedliwości społecznej, orzecznictwa Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego.

„Z zasady demokratycznego państwa prawa wywieść należy zarówno zakaz kreowania instytucji pozornych, jak i nakaz stabilizacji stosunków prawnych” - tak orzekł Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 18 lipca 2013r. Sygn akt SK 18/09. Nakaz realizacji stworzenia człowiekowi minimalnych warunków godnego funkcjonowania, a w szczególności życia egzystencjalnego nie jest przywilejem, ale realnym obowiązkiem, nakazem wynikającym z Konstytucji RP, gdyż wynika to wprost z godności ludzkiej – art. 30 Konstytucji RP stanowiącej rozwój życia, źródła prawa i wolności, wynika też wprost z innych postanowień normatywnych zapisów ustawy zasadniczej, a stanowiących wzorce w niniejszej sprawie. Godność jest fundamentalną wartością dlatego „na gruncie art 30 Konstytucji RP pojęciu godności ludzkiej należy przypisać charakter wartości konstytucyjnej o centralnym znaczeniu dla zbudowania aksjologii obecnych rozwiązań konstytucyjnych. Art. 30 Konstytucji jest postanowieniem wiodącym dla wykładni i stosowania wszystkich pozostałych postanowień o prawach, wolnościach i obowiązkach jednostki+ - tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 30 września 2008r. Sygn. akt SK 44/08.

Powyższe podkreśla również Preambuła Konstytucji, która wzywa wszystkich stosujących Konstytucję do tego „aby czyniąc to, dbając o zachowanie przyrodzonej godności człowieka”, a także art 233 ust. 1 Konstytucji RP, zakazujący w sposób bezwzględny naruszania godności człowieka nawet w razie wprowadzenia nadzwyczajnego stanu państwowego – tak Trybunał

Konstytucyjny w wyroku z dnia 18 października 2017r. Sygn. akt K 27/15. „znaczenie art. 30 Konstytucji RP nie ogranicza się jednak tylko do wysłowienia wartości podstawowej dla systemu prawnego. Postanowienie to ma też konkretną treść normatywną, na którą składa się zasada poszanowania i ochrony godności, a także prawo podmiotowe do prawnej ochrony godności” - tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16 maja 2018r. Sygn. akt SK 18/17. „Godność człowieka jest fundamentalną wartością, i jest także pojmowana jako prawo” - tak Trybunał konstytucyjny w wyroku z dnia 4 kwietnia 2001r. Sygn. akt K 11/00, w wyroku z dnia 9 lipca 2009r. Sygn. akt SK 48/05, w wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. sygn. akt K 6/09. „Szacunek ustawodawczy dla godności człowieka wyraża się między innymi w zapewnieniu jednostce pewnego minimum umożliwiającego samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie oraz w stworzeniu każdemu człowiekowi szans na rozwój osobowości w otaczającym go środowisku kulturowym i cywilizacyjnym” - tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 kwietnia 2001 r. sygn. akt K 11/00. „Godność człowieka jest wartością transcendentną, pierwotna wobec innych praw i wolności człowieka (dla których jest źródłem), przyrodzona i niezbywalna – towarzyszy człowiekowi zawsze i nie może być naruszona ani przez prawodawcę, ani przez określone czyny innych podmiotów. Godność występuje też jako „godność osobowa”, najbliższa ku temu, co może być określone prawem osobowości, obejmującym wartości życia psychicznego każdego człowieka oraz te wszystkie wartości, które określają podmiotową pozycję jednostki w społeczeństwie i które składają się, według powszechnej opinii na szacunek należny każdej osobie. Godność w tym znaczeniu może być przedmiotem naruszenia, może być dotknięta przez zachowania innych osób także regulacje prawne. Te ostatnie, aby można było uznać je za sprzeczne (niezgodne) z zasadą chronioną art. 30 Konstytucji RP, musiałyby poniżej jednostkę, krzywdząc ją traktować, godzić w jej status społeczny, obywatelski czy zarodowy, wywołując usprawiedliwione okolicznościami intersubiektywny przeświadczenie, że jednostka dotknięta poprzez takie regulacje nieusprawiedliwiona, nieuzasadniona krzywda” - tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 14 lipca 2003r. Sygn. ak SK 42/01.

Skarżącego dotknęła zatem niewątpliwie nieusprawiedliwiona krzywda wobec niemożności uzyskania podstawowych świadczeń pieniężnych zapewnionych mu poprzez art. 114 KKW a naruszony poprzez błędne skonstruowanie przepisu dającego w pełni uznaniowość przyznawania takich świadczeń oraz pozbawienie poprzez art. 7 § 5 KKW możliwości dwuinstancyjnego postępowania sądowego w sprawie odmowy przyznania zapomogi.

„Zarówno ustawodawca jak i organy stosujące prawo mają więc obowiązek respektować treści zawarte w pojęciu godności, które przysługują każdemu człowiekowi. Godność nie jest cechą czy zespołem praw, które mogą być ograniczone przez państwo. Z wyrażonej w art. 30 Konstytucji RP zasady nienaruszalności, poszanowania i ochrony godności człowieka wynikają istotne

konsekwencje. Zasada nienaruszalności godności ma charakter powszechny, a jej adresatem jest każdy, także podmioty prawa prywatnego. Powszechność tego zakazu wynika z absolutnej wartości tego dobra prawnego, szacunku dla życia i bezpieczeństwa człowieka. Zasada poszanowania godności zakłada, że wszelkie działania władzy publicznej powinny uwzględniać istnienie pewnej sfery autonomii, w ramach której człowiek może się realizować społecznie. Chodzi o elementy najważniejsze dla tożsamości jednostki, które dotyczą jej samookreślenia, integralności fizycznej i psychicznej, utrzymania relacji z innymi osobami, a także jej bezpiecznego miejsca w społeczności. Działania władz publicznych nie mogą prowadzić do tworzenia sytuacji prawnych lub faktycznych, które naruszałoby tę autonomię, odbierając jednostce poczucie godności. Człowiek powinien być traktowany jako wolny, autonomiczny podmiot, zdolny do rozwijania swojej osobowości i kształtowania swojego postępowania” - tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 18 października 2015 r. sygn. ak K 27/15. „Omawiana zasada rodzi obowiązki władz publicznych zarówno w sferze stanowienia prawa, jak i w sferze jego stosowania. Obowiązek poszanowania godności człowieka należy z jednej strony rozumieć jako zakaz podejmowania przez władze publiczne jakichkolwiek działań, które naruszałoby godność człowieka (aspekt negatywny), a z drugiej strony – jako nakaz podejmowania przez władze publiczne takich działań, które chronią jednostkę przed sytuacjami nie do pogodzenia z jej godnością (aspekt pozytywny). Natomiast obowiązek ochrony godności człowieka wiąże się z zewnętrznymi działaniami władz publicznych, które powinny zapewnić, aby pozostałe podmioty stosunków społecznych (w tym osoby fizyczne) nie naruszały godności innych osób” - tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 9 lipca 2009r. Sygn. akt SK 48/09. „Z art 30 Konstytucji RP wynika również konstytucyjne prawo podmiotowe. Treścią tego prawa jest – w najogólniejszym ujęciu – stworzenie (zagwarantowanie) każdemu człowiekowi takiej sytuacji, by miał możliwość autonomicznego realizowania swojej osobowości, ale przede wszystkim, aby nie stawał się przedmiotem działań ze strony innych (zwłaszcza władzy publicznej) i nie stanowił tylko instrumentu w urzeczywistnieniu ich celów” - tak Trybunał Konstytucyjny w/w wyroku. Inaczej ujmując „takie rozumienie godności powoduje, że niedopuszczalne są wszelkie sytuacje, w których człowiek staje się podmiotem działań podejmowanych przez władze, a jego rola sprowadzona zostaje do instrumentalnej postaci” - tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku K 27/18. „Regulacja prawna, która dopuszczałaby poniżające lub krzywdzące traktowanie jednostki, prowadziłyby do jej uprzedmiotowienia, godziłaby w status obywatelski, społeczny czy zawodowy, wywołując przekonanie, że jednostkę dotknęła niesprawiedliwiona krzywda, która byłaby niezgodna z art. 30 Konstytucji RP z uwagi na brak zapewnienia wymaganej ochrony prawnej godności” - tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku SK 18/17.

Rzeczpospolita Polska jako dobro wszystkich obywateli powinna, zgodnie z Konstytucją RP

traktować wszystkich na równi. Zgodnie z treścią Konstytucji obywatel posiada podstawowe prawa zapewnione jej treścią takie jak prawo do zatrudniania, swobody wypowiedzania się czy przynależności. Mając na uwadze treść niniejszej skargi, zarówno po analizie konstrukcji przepisów Kodeksu karnego wykonawczego jak i mając na uwadze aksjologiczny aspekt związany z zakresem skargi nie sposób odmówić, iż ustawodawca niekompletnie uregulował treść art. 7 i 114 KKW co doprowadziło do krzywdzącego wobec obywateli jakimi też są osadzeni, decyzji które w swojej konsekwencji doprowadzają do nierównego traktowania więźniów jako osób niższej kategorii. Dystrybucja środków publicznych powinna obejmować przede wszystkim osoby ubogie, żyjące w niedostatku i nędzy, gdzie bez wątplenia do tej klasy zaliczają się osoby osadzone, nie mogące nie z własnej woli wykonywać pracy zarobkowej. Osoby pozbawione wolności nie posiadające zatrudnienia nie ze swojej woli, gdyby obowiązek zagwarantowania pracy, zatrudnienia godnego spoczywa głównie na dyrektorach jednostek penitencjarnych, winny mieć ustawowo gwarantowane, comiesięczną godną zapomogę pieniężną, z uwzględnieniem wzrostu rocznego PKB opartego również o poziom inflacji i dobrobyt obywateli. Służy to celowi nie tylko ochrony przyrodzonej i niezbywalnej godności człowieka, koherentnemu systemowi jako całości, ale przede wszystkim wymusza na władzy publicznej wprowadzenie takich rozwiązań by zagwarantować godną odpłatną pracę osadzonym, a tym samym przyczyniania się dla dobra wspólnego wszystkich obywateli, jako więźniów produktywnych, płacących daniny publiczne.

Mając na uwadze tak ja wyżej przedstawiony stan faktyczny i prawny, w imieniu skarżącego wskazuję, iż skarga jest zasadna i wnoszę jak w petitum.

RADCA PRAWNY

Teodor Wojciechowski

Załączniki:

- *postanowienie Sadu Rejonowego w S*
) w sprawie wyznaczenia dla skarżącego radcy prawnego jako pełnomocnika z urzędu;
- *pismo Sądu Rejonowego w S* *G* *kierowane do Okręgowej Izby Radców Prawnych w sprawie wyznaczenia pełnomocnika z urzędu w niniejszej sprawie;*
- *pismo Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 21 października 2019r. W sprawie wyznaczenia radcy prawnego pełnomocnikiem z urzędu;*